

ПРОГРАМ
ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА
БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

октобар 2021. године

На основу члана 34. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ("Службени гласник РС" бр.120/04, 54/07,104/09 и 36/10), члана 73. став 3. Закона о заштити података о личности („Службени гласник” РС, бр. 87/18), члана 4. Одлуке о раду Службе Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности („Службени гласник РС“ бр. 46/13), чл. 27. и 28. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Службени гласник РС" бр.101/05, 91/15 и 113/17-други закон), доноси

ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

I- УВОД

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (у даљем тексту: Повереник) дужан је да изврши оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад код заснивања радног односа односно другог радног ангажовања, премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије и нових средстава за рад, као и код промене опреме за рад и процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад на одређеном радном месту.

Смернице у погледу начина и поступка обуке запослених за безбедан и здрав рад према врсти послова и процени ризика на радном месту у радној околини и основа је за оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад одређене су овим програмом.

Програм се односи на обуку за све запослене код Повереника, који имају право на безбедност и здравље на раду.

Циљ је да се запослени у току оспособљавања за безбедан и здрав рад упознају са свим опасностима и штетностима односно ризицима на пословима и радним задацима на радном месту у радној околини код Повереника, као и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у делатности рада Повереника.

Програмом се одређује начин и обим оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад, као и начин провере оспособљености и вођења евиденције о извршеном оспособљавању за безбедан и здрав рад.

II- НАЧИН ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад Повереник вршити на радном месту у току радног времена. Трошкови оспособљавања не могу ићи на терет запосленог.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад врши се:

- При заснивању радног односа и

- У току трајања радног односа.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад врши се:

-теоријски, и

-практично

у складу са овим Програмом.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту, на језику који запослени разуме, прилагођено и запосленим особама са инвалидитетом.

Периодична провера оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад врше се:

- за радна места са повећаним ризиком-најкасније у року од 1 године;
- за остала радна места-најкасније у року од 4 године (радна места дефинисана и обрађена актом о процени ризика код послодавца), рачунајући од дана предходне провере.

III - ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Оспособљавање запослених врши се у циљу упознавања запослених са прописима из области безбедности и здравља на раду, њиховим правима, обавезама и одговорностима и обухвата теме:

А - Општег дела и

Б – Посебног дела.

А - ОПШТИ ДЕО

Кроз општи део запослени се упознају са следећим темама:

Тема 1: Организација безбедности и здравља на раду код послодавца:

- Значај и циљ безбедности и здравља на раду,
- Прописи у области безбедности и здравља на раду,
- Уређење и организовање мера безбедности и здравља на раду на радном месту у радној околини,
- Надзор над спровођењем мера безбедности и здравља на раду,
- Ознаке за безбедан и здрав рад,
- Надлежни руководиоци службе-сектора-одељења-одсека-групе и његова улога у безбедности и здрављу на раду,
- Важност увођења прописа и процедура за безбедност и здравље на раду,
- Акта послодавца и документација из безбедности и здравља на раду: Правилник о раду, Правилник о безбедности и здрављу на раду, Акт процене ризика на радном месту у радној околини, Одлуке, Обавештења, Планови, Процедуре, Записници и др.сл.;
- Мере забране на раду: конзумирања алкохола, наркотика и опојних средстава, дувана;

- Право послодавца у вези санкционисања запослених који крше мере безбедности и здравља на раду;
- Заштита од пожара-мере, сврха -у складу са Законом,
- Уговор о раду, пријава на обавезно социјално осигурање запослених,
- Ангажовање спољњих стручних лица и сарадња у области безбедности и здравља на раду.

Тема 2: Права, обавезе и одговорности запослених у вези спровођења мера безбедности и здравља на раду:

- Права и обавезе у вези са оспособљавањем запослених за безбедан и здрав рад,
- Права и обавезе у вези са коришћењем издатих средстава и опреме за рад и прописаних средстава и опреме за личну заштиту на раду,
- Право запосленог да одбије да ради,
- Одговорност запосленог за мере безбедности и здравља на раду,
- Остваривање права запослених у радноправном односу,
- Представник запослених и сарадња запослених у области безбедности и здравља на раду,
- Лице за безбедност и здравље на раду -сарадња и улога,
- Сарадња са медицином рада, циљеви здравствене заштите запослених,
- Сарадња са надлежном инспекцијом рада.

Тема 3: Права, обавезе и одговорности одговорних лица- запослених:

- Распоређивање запослених на радно место и услови за заснивање радног односа у складу са прописима из безбедности и здравља на раду,
- Упознавање са опасностима и штетностима на радном месту у радној околини-Акт о процени ризика,
- Забрана рада запосленом који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду,
- Мере санкција према запосленим прекршиоцима. Право послодавца у вези санкционисања запослених који крше мере безбедности и здравља на раду
- Налог за рад запосленог-контрола рада запосленог,
- Набавка и издавање личних заштитних средстава и контрола наменског коришћења и одржавања,
- Информисање запослених: Обавештења- Одлуке- Забране- Планови- Радни налози- Извештаји исл.,
- Упутства за безбедан и здрав рад запослених-сврха,
- Упутства за рад и одржавање опреме за рад-сврха,
- Употреба службених возила-процедуре.

Тема 4: Основни извори опасности и штетности и мере безбедности и здравља на раду:

- Механички извори опасности,
- Опасности које се појављују у вези са карактеристикама радног места,
- Опасности које се појављују коришћењем електричне енергије –струјни удар/ пожар,
- Штетности које се појављују у процесу рада;

- Штетности које проистичу из психофизиолошка оптерећења –одговорност, дуготрајно седење,
- Штетности везане за организацију рада,
- Остале штетности које се појављују на радним местима.

Тема 5: Средства и опрема за личну заштиту на раду:

- Прописана средства и опрема за личну заштиту на раду-услови за набавку и коришћење,
- Значај и потреба набавке прописаних средстава и опреме за личну заштиту на раду,
- Врста, намена, стандард, упутство за коришћење и рок трајања средстава и опреме за личну заштиту на раду,
- Начин издавања, коришћења, провере стања и начин одржавања прописаних средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Б - ПОСЕБАН ДЕО

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад - обавља се на радном месту на које је запослени распоређен.

Практично оспособљавање запослених обухвата:

- Практично упознавање запослених са начином рада и поступцима при обављању конкретних послова у радној околини,
- Намена, практична употреба и провера стања квалитета издатих средстава и опреме за личну заштиту на раду,
- Практична презентација опасности и штетности, снимање опасних места или уочених опасних појава,
- Начин обавештавања надлежних у вези са опасностима и штетностима,
- Упутство за рад и одржавање опреме која даје произвођач или испоручилац опреме,
- Упутства за безбедан и здрав рад при раду на рачунару,
- Презентација опасности и штетности при раду на опреми за рад, од електричне струје,
- Спровођење мера безбедности и здравља на раду од стране запослених,
- Мере заштите при коришћењу, складиштењу и манипулисању опасним хемијским материјама-хигијена простора,
- Стручни налаз прегледа и провере опреме за рад која томе подлеже,
- Провера исправности опреме за рад пре употребе, начин пријаве кvara, сервисирање опреме,
- Одлагање отпада (смећа, амбалаже, папира),
- Учешће у саобраћају –процедура за коришћење службених возила;
- Ознаке за безбедан и здрав рад;
- Здравствена заштита запослених-лекарски прегледи(извештаји),
- Прва помоћ-сврха,
- Злостављање на раду-врсте, забрана;
- Конзумирање дуванског дима-забрана;
- Сарадња у области -извештавање-контрола-задужења-казнене мере,

- Поступање запослених у ванредним ситуацијама: повреда на раду-пожар-поплава-земљотрес-пљачка идр..

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад обавља Лице за безбедност и здравље на раду, на радном месту на које је запослени распоређен, прилагођено специфичностима радног места на коме запослени обавља рад.

Послодавац је запосленом дужан да омогући обуку и оспособљавање на распоређено радно место.

Обуке запослених за безбедан и здрав рад, обављају се на основу закона и процене ризика радног места, са периодичним проверама оспособљености -према поступку утврђеним овим Програмом.

Ако се запослени одреди да истовремено обавља послове на два или више радних места, запослени се мора оспособити за безбедан и здрав рад на сваком од датих радних места.

IV- ЕВИДЕНЦИЈА О ОСПОСОБЉАВАЊУ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Након извршеног оспособљавања за безбедан и здрав рад, запослени се проверавају путем тестирања да ли су оспособљени за безбедан и здрав рад.

О извршеном оспособљавању запослених за безбедан и здрав рад, законом дефинисану евиденцију води стручно лице за безбедност и здравље на раду.

Извршену обуку прате Тест, Образац 6., као и Записник о извршеној обуци или периодичној провери оспособљености за безбедан и здрав рад запослених који сачињава стручно Лице за безбедност и здравље на раду.

V- СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА

За спровођење обуке запослених за безбедан и здрав рад према овом Програму стараће се одговорно лице службе Повереника.

Обуку запослених за безбедан и здра рад- врши Лице за безбедност и здравље на раду.

Одговорно лице као и сви запослени код послодавца дужни су да сарађују у спровођењу мера безбедности и здравља на раду.

У Београду, 28.10. 2021. године
Број: 021-00-22/2021-04

ПОВЕРЕНИК

Милан Мариновић